

Kvinnors hälsa

Liberalerna vill förbättra kvinnors förutsättningar för hälsa och livskvalitet. Varje individ har rätt till vård utifrån sina behov, men vi ser idag strukturella problem som missgynnar kvinnors hälsa, särskilt äldre kvinnors. Att vara kvinna påverkar ofta både hälsan och tillgången till vård. Biologiskt kön kan innebära andra sjukdomsrisker och behov av anpassad behandling.

I många delar av världen nekas kvinnor fortfarande rätten till preventivmedel och säker abortvård. Därför krävs ett starkt jämställdhetsperspektiv i hälso- och sjukvårdspolitiken, för att utveckla vården och fördela resurser utifrån individens behov. Liberalerna vill att alla kvinnor ska få tillgång till en trygg, jämlik och högkvalitativ vård som stärker deras hälsa genom hela livet.

- Värna valfriheten och vårdval som avser kvinnors sjukvård.
- Stärka endometriosvården och klimakterievården.
- Att fler kvinnor ska delta i mammografiscreening och att den övre åldersgränsen höjs eller tas bort.
- Utveckla vården mot mer individuell screening av cancersjukdomar.

Vårdval inom kvinnors sjukvård

Under det Socialdemokratiska styret har vårdvalet för specialiserad gynekologi reviderats. Avtalet har justerats och ett besparingskrav på 20 miljoner kronor har införts. Ersättningsnivåerna höjdes med 7 procent i mars 2025 med syftet att stabilisera den gynekologiska vården i regionen. Trots detta har antalet mottagningar minskat de senaste åren. När det socialdemokratiska styret kom till makten fanns 41 mottagningar i Region Stockholm, idag är antalet nere på 34.

Liberalerna anser att besparingskravet har skapat onödig oro, både hos kvinnliga patienter som behöver specialiserad gynekologisk vård och hos vårdgivarna kring hur framtiden för vårdvalet ser ut. Vi ser med oro på hur detta kan påverka tillgängligheten och kvaliteten i vården. Vi kommer fortsätta arbeta för att vårdval gynekologi ska präglas av kvalitet, valfrihet och trygghet för kvinnor i hela regionen.

Stärk endometriosvården och klimakterievården

Liberalerna vill stärka vården för patienter med endometrios och klimakteriebesvär, både i specialistvården och i primärvården. Därför behövs en utredning som undersöker hur vården för dessa patientgrupper kan förbättras, exempelvis genom tilläggsuppdrag i befintliga vårdval inom specialiserad gynekologi, eller genom att inrätta nya vårdval.

Utredningen bör också belysa behovet av mer forskning, fler smärtmottagningar och riktade kompetenshöjande insatser till vårdcentralerna, så att kunskapen om endometrios och klimakteriet stärks i hela vårdkedjan. Södersjukhuset har en hög kompetens och väl fungerande vård för kvinnor som lider av endometrios och är ett av fyra sjukhus i landet med det nationella uppdraget att erbjuda högspecialiserad vård för dessa kvinnor.

Genom bättre kunskap i vården, evidensbaserad behandling och en vård som utgår från kvinnors behov vill Liberalerna stärka klimakterievården. Många kvinnor i åldern 35–60 år drabbas av stressrelaterad ohälsa som utmattningssyndrom och depression. Vad som ofta glöms bort är att flera av dessa symtom kan hänga ihop med klimakteriet och sjunkande hormonnivåer. Det innebär att klimakteriet inte bara är en hälsofråga, utan också en viktig arbetsmiljöfråga.

Liberalerna vill att Region Stockholm som arbetsgivare ska höja kunskapen om klimakteriet, både bland chefer och medarbetare. Genom att lära av goda exempel, som initiativen i Partille kommun och hos Apotek Hjärtat, kan regionen skapa en bättre arbetsmiljö, öka förståelsen för klimakteriet och förebygga sjukskrivningar och utbrändhet. Under 2025 lämnade vi en [motion](#) om att klimakteriesäkra arbetsplatsen.

Screening för bröstcancer och HPV

Sverige har ett av världens bästa screeningprogram för bröstcancer. Bröstcancer är den vanligaste cancersjukdomen bland kvinnor, där cirka 20 kvinnor insjuknar varje dag. Chansen att bli botad från bröstcancer har dock ökat de senaste årtiondena vilket bland annat beror på tidig upptäckt. Trots det väljer endast 6-7 av 10 kvinnor att delta i screening av bröstcancer. Därför är det angeläget att Regionalt cancercentrums (RCC) arbete för att få fler kvinnor att delta i screening fortsätter, bland annat genom riktad information till invånarna. Regionen stödjer utvecklingsarbetet för effektivare tidsbokning, för att öka tillgängligheten.

Vi lever allt längre och även kvinnor över 74 år drabbas av bröstcancer. Liberalerna vill att dagens övre åldersgräns vid 74 år tas bort och att vården utvecklas mot en allt mer individanpassad screening. Så kan vården bli bättre på att tidigt hitta kvinnor med hög risk att utveckla bröstcancer och på så sätt förebygga sjukdom och död.

En annan cancersjukdom som drabbar kvinnor är livmoderhalscancer. Detta går att förebygga genom HPV-vaccinering och screeningverksamhet i form av cellprovtagning. Sedan 2021 erbjuds kvinnor självprovtagning för HPV, något vi i Liberalerna är glada för. Vi behöver fler innovativa sätt för att underlätta för medborgarna att delta i screening.

Publicerad: 10 juli 2025